

COLUMN PETRA STIENEN

Een echte wereldburger

Het was een verrassing van onze ouders voor hun 12,5 jarig huwelijk. Een speciale aanbieding, voor het eerst met een vliegtuig van Beek naar Amsterdam. Midden jaren zeventig. Mijn ouders konden zich weinig veroorloven en een reis naar Eindhoven voelde indertijd al als een wereldreis. Het vliegticket was een enkele reis, dus gingen we met de bus terug. Ik zat naast een oudere heer die me liet raden waar hij vandaan kwam. „Ik kom uit een wereldstad”, zei hij plagend. Ik probeerde van alles, maar kon mijn oren niet geloven toen hij zei: „Geleen natuurlijk.”

Begin jaren negentig studeerde ik in Londen, een andere soort wereldstad, op de School of Oriental and African Studies. Ik maakte kennis met verhalen van mensen uit Afrikaanse, Arabische en Aziatische landen. Hun visie op de geschiedenis was anders dan die van mij, burger van een land dat ooit een koloniale grootmacht was. Mijn trots op onze 17de eeuw werd door mijn medestudenten heel an-

ders gezien, voor hen was die periode juist een heel donker hoofdstuk. Mijn vrienden lieten me kennismaken met het idee van ‘white privilege’, het grote voordeel dat een blanke huidskleur met zich meebrengt. Mijn nieuwe vrienden werden vaak uit de rij gehaald bij de paspoortcontrole op vliegvelden, onder het mom van een random check. Ik kon altijd doorlopen. En ik leerde voorbij de eerste indruk

Londen was voor mij een leerschool in diversiteit.

te kijken en de gelaagdheid in de identiteit van mijn vrienden te waarderen. Want zij zijn meer dan hun geloof, etniciteit, geslacht of nationaliteit. Londen was voor mij een leerschool in diversiteit. Afgelopen week was ik een paar dagen in Londen voor werk. Veel van mijn Londense vrienden waren opgetogen over de glansrijke overwinning van Sadiq Khan op de conser-

vatieve Zac Goldsmith bij de recente burgemeesterverkiezingen. In het Verenigd Koninkrijk is het nog steeds lastig voor mensen uit de arbeidersklasse om te stijgen op de sociale ladder. Sadiq Khan, de migrantenzoon van een buschauffeur en een naaister, later mensenrechtenadvocaat, parlementariër en nu burgemeester heeft laten zien dat in de 21ste eeuw afkomst er niet meer toe hoeft te doen. Daarnaast zien velen de verkiezing van Khan als het antwoord van de Londense bevolking op het anti-islamverhaal van de Britse conservatieven en de bangmakerij van de IS-leider Abu Bakr Al Baghadi dat er geen kansen zijn voor migranten en moslims in het westen. Overigens zal het voor Khan een enorme uitdaging zijn de verkiezingsbeloften in te lossen over goedkopere woningen voor iedereen, betaalbare tarieven in het OV en sociale integratie in een van de duurste steden van de wereld. De verkiezing van Khan raakt voor mij ook aan iets anders. Een recent BBC-rapport over identiteit toont dat buiten Europa steeds meer mensen zich als ‘wereldburger’ zien. Iemand die door migratie,

werk of gemengde familiebanden connecties heeft met mensen buiten de eigen gemeenschap of land. Zo zouden volgens dit rapport opvallende meerderheden van burgers van opkomende economieën als Nigeria, China, Peru en India zich naast inwoner van hun land ook als wereldburger zien. In Rusland, Chili en Mexico liggen die percentages veel lager en helemaal opvallend is dat in Duitsland zich op

Migrantenzoon Sadiq Khan laat zien dat afkomst er niet toe doet.

dit moment slechts 30 procent van de burgers zich als wereldburger ziet. Het BBC-rapport geeft geen cijfers voor Nederland, maar ik heb de indruk dat het in ons land vaak als elitair en dus negatief wordt gezien jezelf ‘wereldburger’ te noemen. Voor mij is het overigens veel meer van belang hoe iemand zich opstelt ten opzichte van anderen dan waar zijn nationale en religieu-

ze wortels liggen. Daarom deel ik het enthousiasme van mijn vrienden over de verkiezing van Sadiq Khan als burgemeester in Londen. Want hiermee heeft deze wereldstad laten zien dat er wel degelijk ruimte is in Europa voor een self-made man die trots is op zijn afkomst, zijn geloof, zich feminist noemt, voorstander is van gelijke rechten op een huwelijk, dus ook voor homo’s en lesbiennes en zich ook nog eens inzet voor een leuker nachtleven in Londen. Bovendien iemand die zich duidelijk uitspreekt over de verantwoordelijkheid van alle burgers in Londen mee te doen aan de samenleving, voorbij de angst te leven maar voor hoop te kiezen, ongeacht geloof of afkomst. Een echte wereldburger dus.

Petra Stienen is publiciste en Arabiste.

